

คุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมศรี เปรณาวิน

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ สมศรี เปรนาวิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

.....กรรมการ
(ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์)

.....กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส ฉกรรจ์แดง)

วันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ดีด้วยความอนุเคราะห์ของรองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ และ ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกคนในครอบครัว ที่ให้โอกาสทางการศึกษาและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดของการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่น้อง และท่านอื่น ๆ ที่มีได้เอยนามในที่นี้ ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีส่วนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และหากงานนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหรือมีคุณค่าประการใด ขอขอบคุณดีนี้แก่บิดา มารดา ทุกคนในครอบครัว และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาและวางรากฐานแห่งการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

สมศรี เปรูนาวิน

47921158: สาขาวิชา: การบัญชี; บข.ม. (การบัญชีมหบัณฑิต)

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต/ วิชาชีพบัญชี

สมศรี เปรมวีน: คุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร (QUALITY OF LIFE OF ACCOUNTANTS IN BANGKOK) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สุชาติ เหล่าปรีดา, บข.ม. 81 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ผู้ทำบัญชี 286 คน และผู้สอบบัญชี 370 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพชีวิตการตอบสนองตามสถานภาพต่าง ๆ 13 ด้าน คือ ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสุขภาพและการใช้บริการทางการแพทย์ ด้านการแต่งงานและการมีครอบครัว ด้านงานและทัศนคติต่องาน ด้านรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ด้านความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและครอบครัว ด้านการมีโอกาสก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในอาชีพ ด้านความสามารถในการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม และด้านจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ นำมาวิเคราะห์ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วยค่าสถิติ t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทดสอบสมมติฐานกับปัจจัยส่วนบุคคล 6 ปัจจัยคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สายงาน ประสบการณ์ทำงาน และสถานภาพสมรส

ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 - 39 ปี สถานภาพโสด การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงาน ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 1 - 10 ปี ผลการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตพบว่า ด้านการแต่งงานและการมีครอบครัว มีคุณภาพชีวิตระดับน้อย ด้านที่อยู่อาศัยสิ่งอำนวยความสะดวก การมีสุขภาพะอนามัย งานและทัศนคติต่องาน รายได้ และด้านความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและครอบครัว มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการดำเนินชีวิตและการมีโอกาสก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในอาชีพ ความสามารถในการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมและด้านจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ มีคุณภาพชีวิตระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตระหว่างผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสอบบัญชีมีระดับคุณภาพชีวิตดีกว่าด้านการทำบัญชี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตแตกต่างกันในปัจจัยได้แก่เพศ ซึ่งเพศชายมีคุณภาพชีวิตดีกว่าเพศหญิง อายุโดยผู้มีอายุ 30 - 39 ปีกับผู้มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตดีกว่าผู้มีอายุ 20 - 29 ปี การศึกษา ซึ่งผู้มีการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรีมี คุณภาพชีวิตดีกว่า ผู้มีการศึกษาคต่ำกว่าปริญญาตรี ตำแหน่งงาน โดยผู้บริหารระดับสูงหรือเจ้าของกิจการ ผู้จัดการและหัวหน้างานมีระดับคุณภาพชีวิตดีกว่าพนักงาน ประสบการณ์ทำงาน ผู้มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-20 ปี และระหว่าง 31-40 ปี มีคุณภาพชีวิตดีกว่าประสบการณ์ทำงานระหว่าง 1-10 ปี และระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพสมรส สถานภาพโสดและหม้าย มีคุณภาพชีวิตดีกว่าผู้ที่มีสถานภาพหย่า และสถานภาพสมรสมีคุณภาพชีวิตดีกว่าโสด

47921158: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: QUALITY OF LIFE/ ACCOUNTANTS

SOMSRI PERUNAWIN: QUALITY OF LIFE OF ACCCOUNTANTS IN BANKOK.

ADVISOR: SUCHART LAOPREEDA, M.ACC. 81 P. 2006.

The research aims to study and compare quality of life of accountants in Bangkok; bookkeepers and auditors. Samples were 286 bookkeepers and 370 auditors. A questionnaire was used to collect data 13 aspects; housing and facilities, health and medical care, marriage and family, work and attitude to work, income, safety, social involvement, job progress and success, adaptation and, professional ethics. Data was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation. Mean differences were applied t-test and hypothesis testing with 6 factors, gender, age, educational status, work status, work experience and, marital status were done by the one way Analysis of Variance at significant level 0.05.

The results show that most of the samples were female, 30 – 39 years of age, single, bachelor degree, being officers and 1 – 10 years working experience. Quality of life in marriage and family aspects is low. Quality of life in the following aspects is moderate; housing and facilities, health and medical care, work and attitude to work, income and social involvement. Quality of life in the following aspects is excellent; safety, job progress and success, adaptation and, professional ethics. The auditors' quality of life is better than that of bookkeepers. The hypothesis testing confirms that quality of life differs among factors. Gender: male possesses better quality of life than female does. Age: the quality of life of the groups of 30 – 39 and 50 up years of age is better than that of 20 – 29 years of age. Education: the quality of life of the groups with master and bachelor degrees is higher than that of the groups with vocational certificates. Job title: the quality of life of the groups with 11 – 20 and 31 – 40 years of work experience is higher than that of the groups with 1 – 10 and 21 – 30 years of work experience. Marital status: the quality of lives of bachelors and widows is higher than that of the divorces. The quality of life of the married is better than that of bachelors.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อจำกัดงานวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
ส่วนที่ 1 ความหมายคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.....	9
ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัดหรือองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.....	10
ส่วนที่ 3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	14
ส่วนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
ส่วนที่ 5 สรุปผลการศึกษาและการวิจัย.....	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
วิธีการวิจัย.....	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การทดสอบเครื่องมือ	25
สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล	25
การรายงานผลการวิจัย	25
4 ผลการศึกษา.....	27
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลทั่วไปของตัวแปรที่ใช้ ในการวิจัย.....	27
ส่วนที่ 2 ระดับคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	29
ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	43
ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน	43
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปผลการวิจัย	64
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	68
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 จำนวนตัวแทนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	23
4-1 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	27
4-2 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวก	29
4-3 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านสุขภาวะ และการใช้บริการทางการแพทย์ จำแนกตาม ด้านความเครียด.....	30
4-4 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านสุขภาวะ และการใช้บริการทางการแพทย์ จำแนกตาม ด้านการประเมินสุขภาพตนเอง	31
4-5 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านสุขภาวะ และการใช้บริการทางการแพทย์ ด้านการปฏิบัติตนเมื่อเจ็บป่วย.....	31
4-6 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านงานและทัศนคติต่องาน จำแนกตามด้านจำนวนชั่วโมง การทำงานและเวลาการปฏิบัติงาน	32
4-7 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านงานและทัศนคติต่องาน จำแนกตามด้านสถานการณ์ ในการทำงาน.....	33
4-8 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ.....	34
4-9 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านความมั่นคงปลอดภัยในการดำเนินชีวิต จำแนกตาม ด้านสถานการณ์ความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต.....	35
4-10 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านความมั่นคงปลอดภัยในการดำเนินชีวิต จำแนกตาม ด้านความรู้สึกรู้สึกมั่นคงในอนาคตการทำงานหรืออาชีพที่ปฏิบัติ.....	36

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

4-11 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้าน การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและครอบครัว จำแนกตาม การมีส่วนร่วมกับสังคมและครอบครัว.....	36
4-12 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้าน การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและครอบครัว จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และนายจ้าง	37
4-13 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้าน การมีโอกาสดำรงตำแหน่งและความภูมิใจในอาชีพ.....	38
4-14 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้าน ความสามารถในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง	39
4-15 จำนวนและร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านจริยธรรม.....	39
4-16 สรุปตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และด้านจริยธรรมของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี.....	42
4-17 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามสายงาน	44
4-18 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้านจำแนกตามสายงาน .	44
4-19 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามเพศ.....	46
4-20 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	46
4-21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำแนกตาม อายุ	48
4-22 การเปรียบเทียบรายกลุ่มคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามอายุ	48
4-23 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน จำแนกตามอายุ.....	49
4-24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	51
4-25 เปรียบเทียบรายกลุ่มคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำแนกตามระดับการศึกษา..	51
4-26 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับ การศึกษา.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตาม ตำแหน่งงาน	53
4-28 เปรียบเทียบรายกลุ่มคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามตำแหน่งงาน	54
4-29 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน จำแนกตาม ตำแหน่งงาน	55
4-30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน	56
4-31 เปรียบเทียบรายกลุ่มคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามประสบการณ์	57
4-32 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน	58
4-33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตาม สถานภาพ	59
4-34 เปรียบเทียบรายกลุ่มคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามสถานภาพ	60
4-35 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้าน จำแนกตาม สถานภาพ	60
4-36 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	62